

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn

Ohessaare maastikukaitseala kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 10 lõike 1, § 11 lõike 1 ja § 12 alusel.

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Ohessaare maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Ohessaare maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) eesmärk on kaitsta:

- 1) Ohessaare panga aluspõhjakiivimite paljandeid ja rannikukooslusi ning kaitsealuseid liike, samuti säilitada maastikuilmet ja poollooduslikke kooslusi;
- 2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on merele avatud pankrannad (1230)³ ja lood (alvarid) (6280*);
- 3) kaitsealust taimeliiki lamavat ristikut (*Trifolium campestre*) ja selle kasvukohti.

(2) Kaitseala maa-ala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele Ohessaare sihtkaitsevööndisse.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Saare maakonnas Saaremaa vallas Ohessaare külas.

(2) Kaitseala välis- ja vööndi piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas⁵ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;

- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndi piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

KAITSEALA KAITSEKORD

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni kogu kaitsealal.

(2) Kaitsealal on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud kohas. Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine ja rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas.

(3) Telkimine ja lõkke tegemine on kaitsealal lubatud kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud. Telkimine ja lõkke tegemine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas on lubatud kaitseala valitsemise või kaitse korraldamisega seotud tegevusel, järelevalve- ja päästetöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

(4) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga sõitmine teedel;
- 2) jalgrattaga sõitmine radadel;
- 3) sõidukiga sõitmine Ohessaare panga lautrikohas väljaspool teid kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekoguni viimisel;
- 4) punktides 1 kuni 3 nimetamata juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise või kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud töödel.

(5) Kaitsealal on lubatud jahipidamine ja kalapüük.

(6) Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud:

- 1) olemasolevate ehitiste hooldustööd;
- 2) tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala tarbeks, kusjuures kaitseala tarbeks ehitise püstitamisel ranna ehituskeeluvööndisse ei laiene ehitisele ranna ehituskeeluvööndi ehituskeeld;
- 3) pilliroo ja adru varumine;
- 4) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 5) poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik tegevus;
- 6) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus.

§ 6. Vajalik tegevus

Kaitsealal on looniidu alal selle ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks vajalik loomadega karjatamine ning puu- ja põõsarinde harvendamine.

§ 7. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;

2) loodusvarade kasutamine.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada lautrit või paadisilda;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) jahiulukeid lisaõõta.

§ 8. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 9. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 10. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 14. märtsi 1996. a määrus nr 78 „Osmussaare maastikukaitseala moodustamine ning Ohessaare maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine” tunnistatakse kehtetuks.

§ 11. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 2. märtsi 2021. a käskkirjaga nr 1-2/21/87 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemusega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 12. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

² Osa praegusest kaitsealast võeti kaitse alla juba ENSV Ministrite Nõukogu 13. märtsi 1959. a korraldusega nr 331-k „Maastiku üksikelementide dendraariumide ja katsekultuuride ning viljapuude ja viljapuuadade riikliku kaitse alla võtmisest”, kui maastiku üksikelemendina võeti kaitse alla „Ohessaare pank”. Kaitseala kaitse-eeskiri kinnitati Vabariigi Valitsuse 14. märtsi 1996. a määrusega nr 78 „Osmussaare maastikukaitseala moodustamine,

Osmussaare, Üügu ja Ohessaare maastikukaitsealade kaitse-eeskirjade ning välispiiri kirjelduste kinnitamine”. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktist 17 hõlmab kaitseala Kura kurgu linnuala ja tulenevalt punkti 2 alapunktist 266 Ohessaare loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välis- ja vööndi piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Madis Kallas
Keskkonnaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisa: Ohessaare maastikukaitseala